

PLENUL

CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2001, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73/1
tel: + 373 (22) 274 565, 273 443; fax: + 373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE

mun. Chișinău

din 29.04.2020

Nr. ASS-15

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, art. 12 și art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței nr. 331 din 30.11.2018,

analizând raportul privind monitorizarea schemei de ajutor de stat existent acordat în cadrul Programului de stat de stimulare a participării agenților economici la târguri și expoziții și materialele anexate,

A CONSTATAT:

1. În conformitate cu art.341 al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de aliniere a schemelor de ajutor de stat existente la acquis-ul Uniunii Europene în materie de ajutor de stat.
2. Potrivit art. 3 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutorul existent este ajutorul de stat respectiv schemă de ajutor de stat sau ajutorul individual, care exista înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat (din data de 16.08.2013).
3. În conformitate cu prevederile art. 19 alin. (3) al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, furnizorul ajutorului de stat urmează să prezinte Consiliului Concurenței toată informația necesară pentru Registrul ajutoarelor de stat.
4. Potrivit prevederilor art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Consiliul Concurenței are obligația să monitorizeze ajutoarele de stat existente în derulare pentru a verifica respectarea prevederilor actelor juridice în baza cărora acestea au fost acordate.

5. Totodată, în conformitate cu art. 12 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, dacă în urma activității de monitorizare a unui ajutor de stat existent Consiliul Concurenței constată că ajutorul existent nu mai este compatibil cu prezenta lege, acesta îi cere furnizorului să ia măsurile necesare pentru a elimina incompatibilitatea respectivă.
6. Măsura de sprijin este inclusă în lista schemelor de ajutor de stat existent care, în virtutea obligațiilor asumate în Acordul de Asociere RM-UE, urmează a fi aliniate la prevederile acquis-ului Uniunii Europene în materie de ajutor de stat.
7. Unul din obiectivele specifice ale Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020 (aprobat prin Legea nr. 169 din 20.07.2017, publicat în Monitorul Oficial nr. 301-315/533 din 18.08.2017), este reducerea nivelului general al ajutoarelor de stat, astfel încât acest indicator să constituie mai puțin de 1% din PIB.
8. Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (în continuare - ODIMM) a raportat Consiliului Concurenței, prin intermediul formularelor de raportare a ajutoarelor de stat acordate în perioada anilor 2012-2019, măsura de sprijin acordată în vederea subvenționării participării agenților economici la expozițiile și târgurile internaționale prin intermediul Programului de stimulare a participării agenților economici la târguri și expoziții.
9. Măsura de sprijin va fi examinată în baza următoarelor acte normative:
 - a) Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
 - b) Hotărârea Guvernului nr. 538 din 17.05.2007 cu privire la crearea Organizației pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii.
 - c) Hotărârea Guvernului nr.685 din 13.09.2012 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012 – 2020.
 - d) Regulamentul Programului de stimulare a participării agenților economici la târguri și expoziții, aprobat de Consiliul de Coordonare al ODIMM, aprobat la 22.05.2012.
 - e) Regulamentul Programului de promovare a participării agenților economici la târguri și expoziții, aprobat prin decizia Consiliului de Coordonare al ODIMM la 31.07.2019.

I. BENEFICIARIII MĂSURII DE SPRIJIN

10. Potrivit art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.
11. În conformitate cu Regulamentul de stimulare a participării agenților economici la târguri și expoziții, aprobat de Consiliul de coordonare ODIMM din 22.05.2012 și Regulamentul Programului de promovare a participării agenților economici la târguri și expoziții, aprobat la 31.07.2019, ODIMM acordă suport

financiar nerambursabil prin rambursarea parțială a cheltuielilor eligibile de participare a agenților economici în cadrul expozițiilor/târgurilor la nivel național și regional.

12. În conformitate cu pct. 3.1. al Regulamentului privind aplicarea Programului de promovare a participării agenților economici la târguri și expoziții, aprobat la 31.07.2019, beneficiarul măsurii de sprijin este agentul economic, care:
- a) este clasificat ca întreprindere micro, mică sau mijlocie în conformitate cu art.5 al Legii nr. 179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii;
 - b) este constituit și înregistrat pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu legislația în vigoare;
 - c) nu înregistrează datorii la bugetul public național, la data depunerii cererii de subvenționare;
 - d) nu se află în procedura de insolabilitate;
 - e) confirmă prin documente justificative achitarea taxei de înregistrare la expoziție și taxei de arendă a spațiului expozițional în proporție de 100%.

II. DESCRIEREA MĂSURII DE SPRIJIN

13. Potrivit pct. 9. lit. n) din Hotărârea Guvernului nr.538/2007, ODIMM organizează, în colaborare cu alte autorități centrale, autoritățile administrației publice locale și sectorul privat, a expozițiilor, forumurilor și concursurilor pentru întreprinderile micro-, mici și mijlocii, în scopul încurajării spiritului antreprenorial și sporirii competitivității acestora.
14. Măsura de sprijin a fost acordată în temeiul Regulamentului de stimulare a participării agenților economici la târguri și expoziții, aprobat de Consiliul de Coordonare al ODIMM la 22.05.2012.
15. Ulterior, în data de 31.07.2019, Consiliul de Coordonare al ODIMM a aprobat Regulamentul Programului de promovare a participării agenților economici la târguri și expoziții, prin care se acordă suport financiar nerambursabil întreprinderilor mici și mijlocii pentru participarea acestora la târguri și expoziții întru susținerea și promovarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, prin rambursarea parțială a cheltuielilor eligibile de participare a agenților economici în cadrul expozițiilor/târgurilor la nivel național și regional.
16. Măsura de sprijin acordată în scopul promovării participării agenților economici la târguri și expoziții are loc în vederea punerii în aplicare a Strategiei de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012 – 2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.685 din 13.09.2012.
17. Scopul Programului de promovare a participării agenților economici la târguri și expoziții este susținerea și promovarea sectorului întreprinderilor prin rambursarea parțială a cheltuielilor eligibile de participare a agenților economici în cadrul expozițiilor sau târgurilor la nivel național și regional pentru lansarea unor noi produse sau menținerea celor deja introduse pe piața națională,

concentrarea atenției asupra vizitatorilor profesionali, a posibililor parteneri și cumpărători ai propriilor produse și servicii.

18. În conformitate cu pct. 3.6. al Regulamentului privind aplicarea Programului de promovare a participării agenților economici la târguri și expoziții, valoarea subvenționării este:
- a) 100 % din costul taxei de înregistrare la expoziție/târg, dar nu mai mult de 1 000 lei;
 - b) 50 % din costul arendei spațiului expozițional contractat, dar nu mai mult de 4 000 de lei;
 - c) Suma maximă transferată unui beneficiar nu va depăși 5000 de lei.
19. Potrivit ODIMM, în perioada anilor 2012 – 2019, beneficiarii Programului au participat în cadrul a 11 expoziții naționale, precum: „Fabricat în Moldova”, „Moldagrotech” (ediția de primăvară și toamnă), „Moldconstruct”, „Moldenergy”, „Food&Drinks”, „Food Technology”, „Packaging”, „Depot”, „Expo Mobila”, „Fashion Expo” și „Farmer”.

III. EVALUAREA MĂSURII DE SPRIJIN

20. Potrivit art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012, ajutorul de stat este o măsură de sprijin care întrunește cumulativ următoarele condiții:
- a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;
 - b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
 - c) este acordată în mod selectiv;
 - d) denaturează sau riscă să denatureze concurența.

a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă

21. Acordarea unui avantaj direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și imputabilitatea unei astfel de măsuri în sarcina statului sunt două condiții separate și cumulative pentru existența ajutorului de stat.

• Imputabilitatea statului

22. În cazul în care o autoritate publică acordă un avantaj unui beneficiar, măsura este prin definiție imputabilă statului, chiar dacă autoritatea în cauză beneficiază de autonomie juridică față de alte autorități publice.
23. Având în vedere faptul că, măsura de sprijin este acordată de ODIMM, o instituție publică creată prin Hotărârea Guvernului nr.538 din 17.05.2007, care activează în coordonare cu Ministerul Economiei și Infrastructurii, se constată îndeplinirea condiției ce ține de imputabilitatea statului.

- *Transferul de resurse de stat*

24. Avantajele acordate direct sau indirect din resurse de stat pot constitui ajutor de stat. Resursele de stat includ toate resursele din sectorul public. Transferul resurselor de stat poate lua forma subvențiilor, anulării sau preluării de datorii și pierderi, scutirilor sau reducerilor la plata impozitelor, a taxelor și a altor plăți obligatorii etc.
25. Luând în considerare îndeplinirea cumulativă a condițiilor menționate mai sus, se constată faptul că prima condiție prevăzută în art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat este îndeplinită.

b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață

26. Un avantaj este orice beneficiu economic pe care întreprinderea nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului. Atunci când situația financiară a unei întreprinderi este îmbunătățită ca rezultat al intervenției statului în condiții care diferă de condițiile normale de piață, există un avantaj economic. Noțiunea de avantaj include situațiile în care întreprinderile sunt scutite de costurile inerente activităților lor economice.
27. Programul contribuie la acoperirea taxei de înregistrare la expoziție/târg și la acoperirea a 50% din costul arendei spațiului expozițional contractat, fapt ce presupune acordarea unui avantaj economic, prin micșorarea costurilor activității care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață.
28. Având în vedere cele expuse mai sus, se constată că, măsura de sprijin examinată a conferit beneficiarilor un avantaj economic pe care în condiții normale de piață nu l-ar fi obținut și, respectiv, a doua condiție prevăzută în art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat este îndeplinită.

c) este acordată în mod selectiv

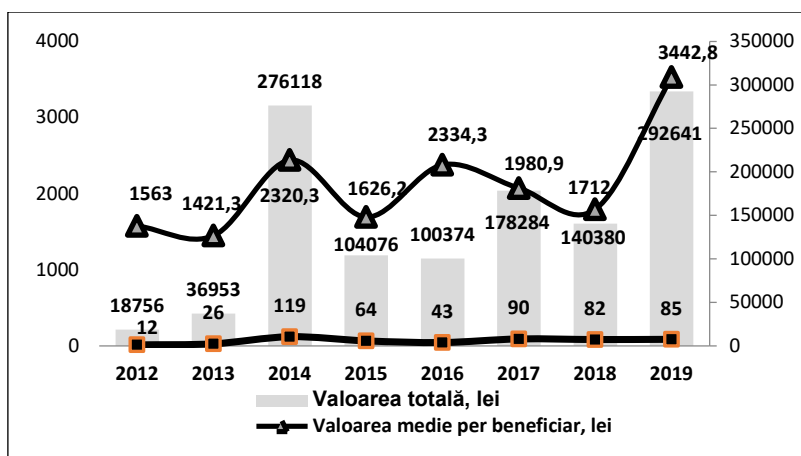
29. Pentru a se încadra în domeniul de aplicare a normelor cu privire la ajutorul de stat, o măsură de sprijin trebuie să favorizeze anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri. Prin urmare, nu toate măsurile care favorizează operatorii economici se încadrează în noțiunea de ajutor, ci numai cele care acordă un avantaj în mod selectiv anumitor întreprinderi sau categorii de întreprinderi, sau anumitor sectoare economice.
30. Criteriile generale de selectare și de evaluare a agenților economici, pentru organizarea concursurilor, au fost stabilite în conformitate cu prevederile Regulamentului Programului de promovare a practicii agenților economici la târguri și expoziții.
31. Având în vedere că, de măsura de sprijin examinată poate beneficia doar întreprinderile micro, mici și mijlocii, respectiv, condiția selectivității se consideră întrunită.

d) denaturează sau riscă să denatureze concurența

32. Se consideră că o măsură de stat denaturează sau amenință să denatureze concurența în cazul în care, aceasta este susceptibilă să amelioreze poziția concurențială a beneficiarului în comparație cu celelalte întreprinderi cu care acesta concurează. În practica Uniunii Europene, se consideră în general că există o denaturare a concurenței în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, atunci când statul acordă un avantaj financiar unei întreprinderi într-un sector liberalizat în care există sau ar putea exista concurența.
33. De măsura de sprijin examinată pot beneficia doar întreprinderile micro, mici și mijlocii care activează în diferite sectoare ale economiei naționale. Totodată, pe aceeași piață pe care activează întreprinderile micro, mici și mijlocii pot activa și întreprinderile mari care nu sunt eligibile și, respectiv, se constată că măsura de sprijin acordată riscă să denatureze concurența.

Figura 1

Evoluția comparativă a valorii ajutorului acordat și a numărului beneficiarilor

34. Conform informației din Figura 1, evoluția valorii totale a ajutorului acordat înregistrează o tendință crescătoare de la 18756 lei în anul 2012 la 292641 lei în anul 2019, valoarea medie per beneficiar variind de la 1563 lei în anul 2012 la 3443 lei în anul 2019. Cu un număr total de 12 beneficiari în anul 2012 și de 85 – în anul 2019, valoarea medie a ajutorului acordat per beneficiar este estimat la 2050 lei.

35. Ca urmare a examinării beneficiarilor măsurii de sprijin evaluate se constată faptul că, circa 87 de întreprinderi au obținut stimulente acordate în mod repetat, mai mult de 2 ani. Valoarea medie per beneficiar a ajutorului acordat într-o perioadă de 3 ani consecutivi nu depășește pragul de 7500 lei, întreprinderea cu cea mai mare valoare cumulativă a ajutorului acordat a obținut 23 459 lei pe parcursul anilor 2013-2019.
36. Potrivit informațiilor prezentate de către ODIMM, prin intermediul Formulelor de raportare a ajutoarelor acordate în perioada anilor 2012-2019, valoarea ajutorului, acordat per beneficiar în cadrul Programului a avut un echivalent valoric sub pragul de 2.000.000 lei, per beneficiar pe parcursul unei

perioade de 3 ani, fapt confirmat, inclusiv și în criteriile de acordare enunțate în pct. 3.6. lit. c) al Regulamentului privind aplicarea Programului de promovare a participării agenților economici la târguri și expoziții, care prevăd că suma maximă transferată unui beneficiar nu va depăși 5000 de lei, se constată că valoarea măsurilor de sprijin examinate nu depășesc 2.000.000 lei, per beneficiar și, prin urmare, poate constitui schemă de ajutor de minimis.

37. Conform art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutorul care are un echivalent valoric sub pragul de 2.000.000 lei per beneficiar, acordat aceluiași beneficiar într-o perioadă maximă de 3 ani, indiferent de forma acestuia și de obiectivul urmărit, cu condiția să nu fie legat de activități de export, este atribuit la categoria de ajutor de minimis.
38. Totodată, potrivit Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 2 din 30.08.2013, se consideră că ajutorul de minimis nu afectează concurența dintre agenții economici și nici tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și va fi exceptat de la obligația de notificare.
39. În vederea estimării impactului ajutorului de minimis acordat de ODIMM, informația disponibilă a fost examinată conform următoarelor clasificări: a) repartizarea teritorială; b) repartizarea conform activităților economice ale beneficiarilor; c) impactul estimat asupra unor sectoare economice; d) impactul estimat al ajutorului acordat la nivel de beneficiar.

a) *Repartizarea teritorială*

40. Ca urmare a examinării informației disponibile se constată faptul că, în dependență de sediul juridic al beneficiarilor ajutorului de minimis, pe parcursul anilor 2012-2019, circa 66% din numărul de beneficiari au sediul în mun. Chișinău, fiind urmați de UTA Găgăuzia cu 11% și alte localități cu 23%.

Figura 2

Repartizarea teritorială în dependență de sediul juridic al beneficiarului

	Mun. Chișinău	UTA Găgăuzia	Alte localități
2019	63,21%	11,72 %	25,07 %
2018	77,15%	12,76 %	10,09 %
2017	61,66%	12,63 %	25,71 %
2016	71,4%	7,29 %	21,31 %
2015	69,01%	16,11 %	14,88 %
2014	65%	6,55 %	28,45%
2013	59,61%	10,88 %	29,51%
2012	62%	9,06 %	28,94 %

b) *Repartizarea ajutorului conform activităților economice ale beneficiarilor*

41. Pe parcursul anilor 2016-2019, potrivit următorului Tabel, se constată o tendință în faptul acordării ajutoarelor de minimis beneficiarilor, genul principal de activitate economică al cărora este industria prelucrătoare, astfel încât din

volumul total al ajutorului acordat în perioada anilor 2016-2019, ponderea oscilează de la 55,2% în 2016 la 78,9% în anul 2019, fiind urmat de comerțul cu ridicata și cu amănuntul, agricultura, silvicultura și pescuitul, precum și de alte categorii.

42. Analizând, detaliat, modalitatea de repartizare a ajutorului acordat beneficiarilor, genul principal de activitate economică al cărora este industria prelucrătoare se constată faptul că, în anii 2018-2019, se evidențiază următoarele subcompartimente din industria prelucrătoare care au beneficiat de ajutor, și anume industria alimentară, fabricarea produselor textile, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, după cum urmează.

Tabelul 1

Repartizarea ajutorului de minimis conform activităților economice

An	Total	Denumirea activității economice				
		Industria prelucrătoare		Comerț cu ridicata și cu amănuntul	Agricultură, silvicultură și pescuit	Alte categorii
2019	100%	78,9%		3,6%	3,3%	14,2%
	1.	Compartimente industria prelucrătoare:		Val. lei		
	2.	C10-Industria alimentară		33529		
	3.	C13-Fabricarea produselor textile		45547		
	4.	C14-Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte		86169		
	5.	Alte categorii		65715		
2018	100%	93,1%		0,2%	6,7%	-
	1.	Compartimente industria prelucrătoare:		Val. lei		
	2.	C10-Industria alimentară		36470		
	3.	C13-Fabricarea produselor textile		32780		
	4.	C14-Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte		39370		
	5.	Alte categorii		36930		
2017	100%	41,6%		41,0%	-	17,4%
2016	100%	55,2%		36,1%	-	8,7%

Sursa: Elaborat în baza formularelor de raportare a ajutoarelor de minimis ale ODIMM.

43. Suplimentar se constată faptul că pe parcursul anilor 2018-2019, valoarea cea mai mare a ajutorului a fost acordată beneficiarilor ce activează în sectorul fabricării articolelor de îmbrăcăminte, 39 370 lei în anul 2018 și 86 169 lei în anul 2019, fiind urmați de beneficiarii implicați în fabricarea produselor textile, valoarea ajutorului fiind de 32 780 lei în anul 2018 și 45547 lei în anul 2019, și de industria alimentară cu valoarea ajutorului de 36 470 lei în anul 2018 și 33 529 lei în anul 2019.

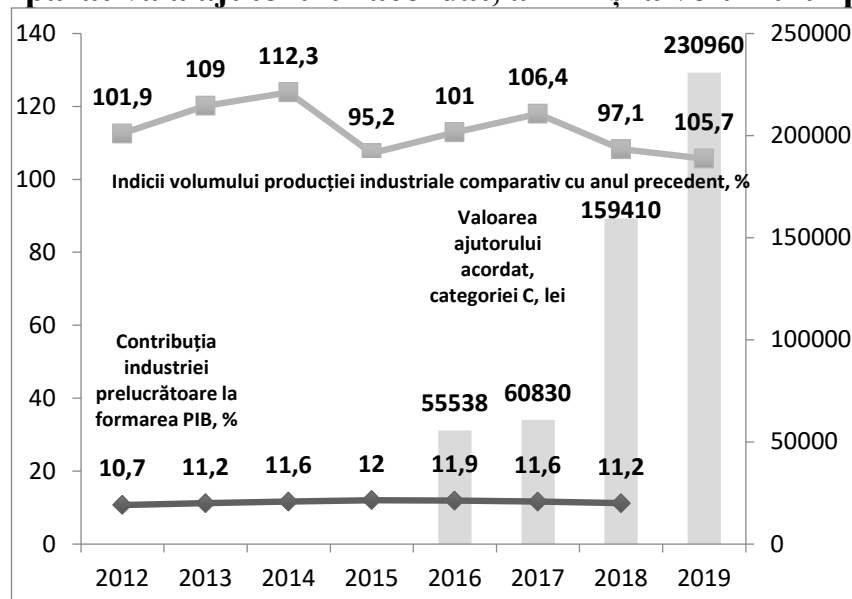
44. Impactul estimat asupra unor sectoare economice

45. În vederea estimării impactului ajutorului de minimis a fost expusă grafic, conform următoarei Figuri, pe o parte, valoarea ajutorului acordat categoriei „C”, și anume industriei alimentare, fabricării produselor textile, fabricării

articolelor de îmbrăcăminte și altor subcategorii și, pe de altă parte, valorile privind evoluția contribuției industriei prelucrătoare la formarea PIB, precum și a indicilor volumului producției industriale.

Figura 3

Analiza comparativă a ajutorului acordat, a PIB și a volumului producției

Sursa: Biroul Național de Statistică și ODIMM.

46. Luând în vedere tendința general crescătoare a valorii ajutorului de minimis acordat pe parcursul anilor 2012-2019, în special a ajutorului acordat categoriei „C”, în anii 2016-2019, se admite faptul că măsura de sprijin examinată contribuie la menținerea ponderii medii de 11% în PIB a industriei prelucrătoare, precum și la menținerea tendinței crescătoare a volumului producției industriale comparativ cu anul precedent de la 101,9 % în anul 2012 la 105,7% în anul 2019.

Tabelul 2

Evoluția comparativă a indicilor volumului de producție și a ajutorului de minimis

Indicatori	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	↑	↓
Indicii volumului industriei alimentare, C10, %	101,9	109	112,3	95,2	101	106,4	97,1	105,7	36,3	7,7
Indicii volumului produselor textile, C13, %	76,1	106,5	120,4	96,9	131,8	93,5	105,3	88,3	64	45,2
Indicii volumului articolelor de îmbrăcăminte, C14, %	99,4	95,8	110,3	119,9	115,1	102,3	102,1	93,5	49,7	11,3
Indicele volumului ajutorului de minimis, categoria C, %	-	-	-	-	-	109,5	162,1	144,9	52,6	17,2
Valoarea totală a ajutorului de minimis acordat, lei	18756	36953	276118	104076	100374	178284	140380	292641	-	-

Sursa: Biroul Național de Statistică și ODIMM.

47. Analizând indicii volumului industriei alimentare, a produselor textile și a articolelor de îmbrăcăminte se constată faptul că, din numărul total de observații, pe parcursul anilor 2012-2019, se înregistrează o tendință generală de creștere de 28,6 % a volumului industriei alimentare, de 18,8 % a volumului

produselor textile și de 38,4 % a volumului articolelor de îmbrăcăminte, fapt corelat pozitiv cu tendința crescătoare a valorii ajutorului de minimis acordat de la 18756 lei în anul 2012 la 292641 lei în anul 2019.

Tabelul 3

Evoluția valorii producției industriale livrate

Categoriea	2014		2015		2016		2017		2018	
	intern	extern	intern	extern	intern	extern	intern	extern	intern	extern
C10 Industria alimentară, mil. lei	8607	3350	10110	3210	10302	3750	11137	3540	11637	3008
C13 Fabricarea produselor textile, mil. lei	201	1455	226	1700	447	1895	412	1945	371	2210
C14 Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, mil. lei	416	1309	444	1459	513	1707	617	1875	633	1996

Sursa. Biroul Național de Statistică.

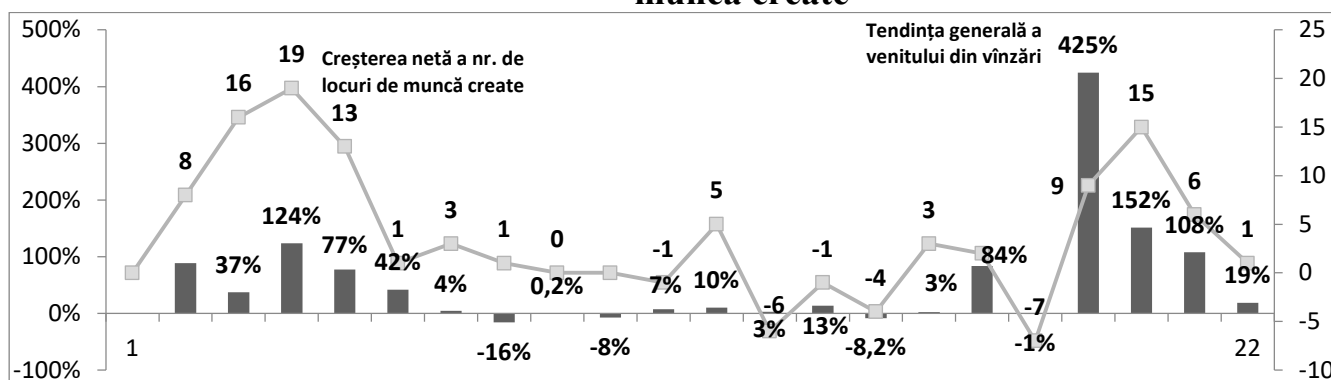
48. Ținând cont că valoarea ajutorului de minimis înregistrează o tendință în general crescătoare pe parcursul anilor 2012-2019, se admite că acest indicator contribuie pozitiv la evoluția ascendentă a valorii producției înregistrate pe piața internă din industria alimentară cu 3030 mil. lei, în perioada 2014-2018, la fabricarea produselor textile cu 170 mil. lei și cu 755 mil. lei pe piața internă, și respectiv externă, iar în fabricarea articolelor de îmbrăcăminte cu 217 mil. lei și cu 687 mil. lei pe piața internă și, respectiv externă.

d) Impactul estimat al ajutorului acordat la nivel de întreprinderi-beneficiar

49. Urmare a examinării formularelor de raportare a ajutoarelor de minimis, acordate de ODIMM, au fost identificate 21 de întreprinderi care au beneficiat de patru sau mai multe ori de măsura de sprijin examinată, informația respectivă fiind analizată comparativ și în dinamică pe parcursul anilor 2015-2018, luând în vedere indicatorii privind venitul din vânzări, profitul net (pierdere netă) al perioadei de gestiune și numărul mediu scriptic al personalului în perioada de gestiune.

Figura 4

Analiza comparativă a venitulului din vânzări și a numărului de locuri de muncă create

Sursa: Biroul Național de Statistică.

50. Din 21 de întreprinderi analizate - 18 întreprinderi au înregistrat o tendință crescătoare, atât a veniturului din vânzări, cât și a profitului net obținut pe

parcursul anilor 2016-2018, valoarea mediană de creștere a profitului net fiind de 410,23 mii lei, iar mediana creșterii venitului din vânzări obținut este de 37,05%. 16 întreprinderi au înregistrat o tendință generală de creștere a numărului de locuri de muncă create, creșterea netă a locurilor de muncă fiind de 74, iar valoarea mediană de circa 5 locuri de muncă create.

51. Pentru a evalua eficiența participării la expoziții, ODIMM a chestionat 50 de agenți economici care participă anual la expozițiile subvenționate, prin intermediul Programului, fiind identificate următoarele rezultate:

- a) 100 % din respondenți au menționat că și-au promovat cu succes compania în cadrul expozițiilor, zilnic standurile fiind vizitate de către circa 150 persoane.
- b) 97% din respondenți în urma participării la expoziții au înțeles mai bine piața de desfacere a produsului său și, pe viitor, deja știu cum să se poziționeze mai bine.
- c) 70 % din respondenți au menționat că și-au adaptat și dezvoltat producția în urma participării la târguri și expoziții. Acest fapt s-a datorat degustărilor organizate, participării la concursurile profesionale din cadrul expozițiilor, precum și în discuțiile directe cu vizitatorii la stand.
- d) 70% și-au îmbunătățit tehnologiile de producție, fapt care permite livrarea de cantități mai mari de produse partenerilor și consumatorilor finali.
- e) 85% din companiile respondente au menționat că au participat având ca scop principal - comercializarea produselor. Volumul vânzărilor în cadrul expozițiilor de asemenea, variază de la expoziție la expoziție. Astfel în cadrul expozițiilor agro-alimentare („Food&Drinks”, „Food Technology”, „Packaging” și „Depot”) volumul mediu al vânzărilor fiind de 7000 lei/expoziție. La expozițiile din domeniul industriei textile, volumul vânzărilor medii fiind de 20000 lei, iar la expozițiile din domeniul industriei prelucrătoare („Expo Mobila”) volumul vânzărilor medii fiind de 75000 lei.
- f) 60% din agenții economici chestionați au menționat că au identificat noi nișe de piață.
- g) 48% din respondenți și-au identificat noi parteneri de afaceri, precum magazinele de distribuție, companii care solicită servicii de coasere a hainelor în lohne, companii care procură materia primă pentru producerea de produse alimentare.
- h) 30 % din companiile expozante au menționat că au încheiat de la 3 până la 20 contracte de colaborare pentru livrarea producției. Valoarea contractelor variază de la 25000 lei/contract până la 4 milioane lei/contract.

52. Potrivit ODIMM, expozițiile din domeniile agrare și alimentare au cea mai mare cota de contracte semnate și intenții de colaborare care, ulterior, s-a finalizat cu contracte, aceste expoziții fiind următoarele: (i) „Fabricat în Moldova”; (ii) „Farmer”; (iii) „Moldoagrotech” și (iv) „Food & Drinks”. Urmează expozițiile din domeniul industriei textile, în cadrul cărora agenții economici semnează

contracte de coaserea hainelor în lohne, precum și comercializarea lor în rețele de magazine mari și import a utilajului tehnic.

IV. EXPERIENȚA UNIUNII EUROPENE

53. În conformitate cu Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, România are instituită o schemă de ajutor de minimis din 05.03.2019, denumită „Participarea operatorilor economici la târguri și expoziții internaționale organizate în străinătate”, iar Belgia oferă două opțiuni întreprinderilor mici și mijlocii participante în cadrul târgurilor și expozițiilor în străinătate: (i) subvenție acordată pentru participarea la târguri și expoziții; (ii) un bonus pentru încurajarea întreprinderilor mici și mijlocii care participă pentru prima dată la un târg sau expoziție în străinătate.
54. Acordarea ajutoarelor de minimis în cadrul acestor scheme are loc cu respectarea criteriilor privind ajutorul de minimis stipulate de Regulamentul nr. 1407/2013 al Comisiei din 18.12.2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

V. CONCLUZII ȘI PROPUNERI

55. Reieșind din constatările expuse, în vederea realizării angajamentelor asumate prin art. 341 al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014 și a obiectivelor stabilite în Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020, precum și în temeiul art. 39 lit. j), art. 41 alin. (1) lit. q) al Legii concurenței nr. 183/2012 și art. 3, art. 12 și art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. Măsura de sprijin acordată de către Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii în cadrul Programului de stat de stimulare a participării agenților economici la târguri și expoziții, constituie schemă de ajutor de minimis în sensul art. 3 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
2. A informa Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii asupra faptului că Programul de stat de stimulare a participării agenților economici la târguri și expoziții, constituie schemă de ajutor de minimis care urmează a fi raportată, anual, Consiliului Concurenței în vederea actualizării și completării Registrului ajutorului de stat.
3. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii.

4. Partea dispozitivă a prezentei Decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Marcel RĂDUCAN

Președinte